Elektronicznie podpisany przez:
Paweł Gałko
dnia 14 października 2026 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00313-26/2026

z dnia 14 października 2026 r.

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty przez Gminę Grabowo kredytu długoterminowego, w wysokości 2.500.000 zł (słownie: dwa miliony pięćset tysięcy złotych), zaciąganego w roku 2026 z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

Na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7), art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, ze zm.) oraz zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących,

Skład Orzekający w osobach:

Paweł Gałko - przewodniczący
Katarzyna Gawrońska - członek
Marlena Stachurska-Janczyło - członek

opiniuje pozytywnie

możliwość spłaty przez Gminę Grabowo kredytu długoterminowego, w wysokości 2.500.000 zł (słownie: dwa miliony pięćset tysięcy złotych), zaciąganego w roku 2026 z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

Uzasadnienie

Wójt Gminy Grabowo pismem Nr FIN.3054.3.2026 z dnia 29 września 2026 r. (data wpływu do RIO: 30.09.2026 r.) wystąpił z wnioskiem do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku o wydanie opinii o możliwości spłaty kredytu planowanego do zaciągnięcia w 2026 roku w wysokości 2.500.000 zł (słownie: dwa miliony pięćset tysięcy złotych) z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

W sprawie zaciągnięcia powyższego zobowiązania kredytowego Wójt Gminy Grabowo podjął zarządzenie Nr 258/26 z dnia 29 września 2026 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

Z zapisów zawartych w § 1 ust. 2 i 3 tego zarządzenia wynika, iż spłata zaciąganego kredytu wraz z odsetkami nastąpi w latach 2027 – 2031 z dochodów własnych gminy. W § 1 ust. 4 wskazano również, iż formą zabezpieczenia przedmiotowego zobowiązania będzie weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Z uchwały budżetowej Gminy Grabowo na 2026 rok, z uwzględnieniem zmian dokonanych przez organy Gminy i przekazanych do RIO w Białymstoku do dnia wydania niniejszej opinii (w tym zmian w budżecie na 2026 rok dokonanych uchwałą Rady Gminy Grabowo Nr XXV/133/26 z dnia 29 września 2026 r. oraz zarządzeniem Wójta Gminy Grabowo Nr 263/26 z dnia 5 października 2026

r.) wynika, że na 2026 rok zaplanowano deficyt budżetu w wysokości 3.066.953,38 zł. Powyższa kwota stanowi ujemną różnicę między planowanymi dochodami w wysokości ogółem 39.616.973,73 zł (z tego dochody bieżące 25.901.649,97 zł, dochody majątkowe 13.715.323,76 zł), a wydatkami w kwocie ogółem 42.683.927,11 zł (z tego wydatki bieżące 24.757.487,83 zł, wydatki majątkowe 17.926.439,28 zł).

Łączna planowana w budżecie kwota przychodów wynosi 3.716.953,38 zł, z tego kredyt długoterminowy w wysokości 2.500.000 zł, wolne środki w wysokości 1.097.278,00 zł, niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 19.584,09 zł oraz przychody wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w wysokości 100.091,29 zł. Łączna kwota rozchodów tytułem spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych z tytułu kredytów i pożyczek została zaplanowana na poziomie 650.000 zł.

Analiza bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2025 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2025 r. wskazuje, iż przychody wewnętrzne w łącznej wysokości 1.216.953,38 zł są możliwe do zaangażowania w budżecie roku 2026.

Zgodnie z postanowieniem zawartym w § 4 uchwały Nr XXIII/125/26 Rady Gminy Grabowo z dnia 10 czerwca 2026 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Grabowo na 2026 rok planowany deficyt budżetowy w wysokości 3.066.953,38 zł zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z:

1. zaciąganych kredytów w kwocie 1.850.000 zł,
2. wolnych środków w kwocie 1.097.278 zł,
3. niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 100.091,29 zł,
4. niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 19.584,09 zł.

Wskazane źródła pokrycia planowanego deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 2, 6 oraz 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, ze zm.).

W postanowieniu zawartym w § 5 uchwały Nr XXV/133/26 z dnia 29 września 2026 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Grabowo na 2026 rok, Rada Gminy ustaliła limity zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek zaciąganych między innymi na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w wysokości 1.850.000 zł (pkt 2) oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 650.000 zł (pkt 3), zaś na mocy § 11 pkt 1 uchwały Nr XIX/95/25 z dnia 15 grudnia 2025 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Grabowo na 2026 rok upoważniła Wójta do zaciągnięcia tych zobowiązań w ramach określonych limitów na wskazane wyżej cele.

Mając na uwadze przywołaną konstrukcję budżetu na 2026 rok należy wskazać, iż planując zaciągnięcie kredytu będącego przedmiotem niniejszej opinii organwykonawczy działa w granicach upoważnienia organu stanowiącego, ponadto zaciągnięcie tego zobowiązania pozostaje w zgodzie z przepisami art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3 w zw. z art. 212 ust. 1 pkt 6 oraz art. 91 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, dalej jako u.f.p.

Prognozowana sytuacja finansowa Gminy Grabowo została przedstawiona w „Wieloletniej Prognozie Finansowej" – po zmianach dokonanych uchwałą Nr XXIII/126/26 Rady Gminy Grabowo z dnia 10 czerwca 2026 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2026 – 2031.

Przyjęte w tej prognozie dla roku 2026 wartości w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego są zgodne z wartościami wynikającymi z budżetu na ten rok, co odpowiada wymaganiom określonym w art. 229 u.f.p.

Gmina zamierza spłacać planowany do zaciągnięcia oraz zaciągnięty w latach wcześniejszych dług do końca 2031 roku (kol. 5, 5.1 tabeli WPF).

Najwyższa kwota zadłużenia w okresie objętym Wieloletnią Prognozą Finansową ma wystąpić na koniec 2026 r. w wysokości 3.701.532,75 zł, w tym dług spłacany wydatkami w kwocie 1.532,75 zł (stosunek zadłużenia do planowanych dochodów ogółem będzie wynosił wtedy 9,75%, natomiast do prognozowanych dochodów bieżących 15,28%), w kolejnych latach jej wielkość ma sukcesywnie maleć.

Począwszy od 2027 roku nie prognozuje się pozyskiwania nowych przychodów z tytułów zwrotnych (zwiększania długu publicznego j.s.t.). Według założeń przedłożonej uchwały WPF Gmina ma osiągać poczynając od 2027 roku dodatnie wyniki budżetów, które w całości będą służyły finansowaniu w poszczególnych latach rozchodów tytułem spłat zaciągniętego długu.

Odnośnie do wartości nadwyżek budżetowych, które zaprojektowano w latach 2027 – 2031 jako jedyne źródło finansowania spłaty długu publicznego Skład Orzekający wskazuje, że założenie takie jest pochodną prognozy wartości dochodów i wydatków, w tym dochodów i wydatków majątkowych (kol. 1, 1.2, 2, 2.2 tabeli WPF). W szczególności w okresie spłaty kredytu będącego przedmiotem niniejszej opinii wydatki majątkowe oszacowano na poziomie możliwym do sfinansowania z dochodów majątkowych oraz nadwyżek operacyjnych, przy uwzględnieniu konieczności spłaty długu planowanego do zaciągnięcia. Wziąwszy to pod uwagę, oraz przyjmując założenie o monitorowaniu przez Gminę realizacji założeń prognozy finansowej, Skład Orzekający uznaje za możliwe generowanie tego rodzaju środków służących finansowaniu rozchodów tytułem spłaty długu publicznego.

W prognozie finansowej we wszystkich latach ustalono również wydatki na obsługę zaciągniętego długu (kol. 2.1.3 tabeli WPF). Łączna kwota wydatków związanych z obsługą zadłużenia w okresie na jaki sporządzono uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wynosi 718.000 zł.

Z przedstawionych w prognozie wieloletniej wartości wynika, iż w roku 2026, jak i kolejnych latach objętych prognozą spłaty długu, nie zostaną naruszone relacje, o których mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W planowanym budżecie roku 2026 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 3,10% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o faktyczne wykonanie 2025 r. stanowiącym 13,96%.

W latach następnych margines pomiędzy ustaloną, planowaną wartością wskaźnika, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem (uwzględniając ustawowe wyłączenia) będzie kształtował się na następujących poziomach: rok 2027 – 8,71%; rok 2028 – 6,70%; rok 2029 – 5,92%; rok 2030 – 3,39%; rok 2031 – 2,95%.

Przyjęte w prognozie założenie zachowania powyższej relacji oparte jest przede wszystkim (dla dopuszczalnych wskaźników spłat) na założeniu osiągania w latach 2026 - 2031 tzw. nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy) oraz na wyłączeniach rat spłat wraz z odsetkami zgodnie z przepisami wynikającymi z art. 243 ust. 3a ustawy o finansach publicznych (w odniesieniu do planowanych wskaźników spłat). Mając na względzie konstrukcje budżetów w latach poprzednich, z których wynika, iż Gmina Grabowo realizowała zadania inwestycyjne przy współudziale ze środków z budżetu Unii Europejskiej, Skład Orzekający przyjmuje założenie, że kwoty wyłączeń rat spłat oraz odsetek zostały określone zgodnie z przepisami wynikającymi z art. 243 ust. 3a ustawy o finansach publicznych.

W budżecie 2026 roku wynik z działalności bieżącej Gminy wynosi 1.144.162,14 zł, natomiast w pozostałym okresie, tj. 2027 – 2031 prognozowane nadwyżki operacyjne kształtują się na poziomie: rok 2027 kwota 710.088 zł, lata 2028 – 2030 wartość stała w wysokości 610.088 zł, rok 2031 kwota 560.088 zł.

Powyższa wielkość wynikająca z danych historycznych za okres 2019 – 2025 wynosiła odpowiednio:

— *wykonanie 2019* *1.643.660,81 zł;*

- *wykonanie 2020* *1.871.836,14 zł;*
- *wykonanie 2021* *773.994,06 zł;*
- *wykonanie 2022* *3.207.743,88 zł;*
- *wykonanie 2023* *1.135.866,65 zł;*
- *wykonanie 2024* *1.783.388,60 zł;*
- *wykonanie 2025* *2.629.073,55 zł;*

Analizując powyższe Skład Orzekający stwierdza, iż prognozy dodatnich sald operacyjnych ujętych w latach 2026 - 2031 przyjęte zostały na poziomie ostrożnościowym i nie przekraczają wartości wynikających z danych historycznych.

Mając na względzie przedstawione dane planistyczne, prognostyczne oraz wynikające ze sprawozdawczości, Skład Orzekający, wydał pozytywną opinię o możliwości spłaty planowanego do zaciągnięcia w 2026 roku kredytu długoterminowego w kwocie 2.500.000 zł. Jednocześnie podkreśla, że niezbędne jest stałe i wnikliwe monitorowanie przez Gminę założeń określanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej pod kątem faktycznej realizacji i dokonywania bieżącej jej korekty.

W świetle powyższych ustaleń Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Paweł Gałko